

Maak het verschil met Day for Change

“Het was soms lastig om samen afspraken te maken. Ook hebben we geleerd om mensen aan te spreken en dingen te regelen. Het leukste vond ik dat je geld verdient met iets dat je zélf gemaakt hebt”. Dat zegt Cas bij de afsluiting van de Day for Change Actie op het Titus Brandsma Lyceum in Oss. Met een microkrediet zetten leerlingen een bedrijfje op en leren in de praktijk hoe (duurzaam) ondernemerschap werkt. De winst die ze maken, investeert Day for Change in kleine ondernemers in ontwikkelingslanden. Zo snijdt het mes aan twee kanten.

Van kennis naar vaardigheden

Onze maatschappij is in transitie, met grote veranderingen op sociaal, economisch en ecologisch vlak. Klimaatverandering, globalisering, migratie, digitalisering en beschikbaarheid van grondstoffen beïnvloeden onze samenleving en onze arbeidsmarkt. Wat vraagt deze transitie van het onderwijs? Duidelijk is dat feitenkennis niet meer volstaat. Zelfs een organisatie als de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) meent dat welzijn en welvaart niet meer los te koppelen zijn. Om kinderen voor te bereiden op de toekomst zijn aanpassingsvermogen, volharding, creativiteit en empathie noodzakelijk. Goed onderwijs kan niet meer zonder educatie in sociale en emotionele vaardigheden, aldus een onderwijsdeskundige van de OESO in de recente Onderwijspecial van de Groene Amsterdammer (mei 2019).

Ondernemerschap in brede zin is zo'n vaardigheid. Day for Change biedt leerlingen al ruim 12 jaar de mogelijkheid om ervaring op te doen met (duurzaam) ondernemen, omgaan met geld en wereldburgerschap. Door deelname aan de Day for Change Actie ontwikkelen leerlingen 21e-eeuwse vaardigheden die belangrijk zijn om in de toekomst financieel zelfredzaam te worden én bij te dragen aan duurzame ontwikkeling.

People, Planet, Profit

Terug naar het Titus Brandsma Lyceum. Al een paar maanden zijn leerlingen van de havo/vwo brugklassen 'Masterclass Business' druk met de Day for Change Actie. Net als in veel andere regio's in Nederland wordt het project uitgevoerd met steun van de lokale Rabobank. In februari gaf Day for Change de aftrap met een gastles over wereldburgerschap en microkrediet, gevolgd door een gastles ondernemen van de Rabobank. In groepjes gingen leerlingen brainstormen, marktonderzoek doen, een ondernemingsplan maken én, heel spannend: zélf je plan presenteren voor een 'kredietcommissie' op de Rabobank.

De drie Ps van People, Planet en Profit kwamen in alle presentaties terug. Hoe gaan we winst maken, maar ook positief bijdragen aan de maatschappij en onze impact op het milieu minimaliseren, of, nog beter: circulair ondernemen? Zelf zeepjes maken van restmateriaal, een insectenhotel van gerecycled hout, biologische milkshakes – de jury zag allerlei creatieve en duurzame ideeën voorbij komen. De plannen werden beloond met een lening van maximaal €35,-. Daarna was het tijd voor het echte werk: de uitvoering. Met een beetje geld, zelf meer geld verdienen. Hoe is dat afgelopen?

Opbrengst

Half juni vond de afsluiting plaats, in bijzijn van Day for Change en de Rabobank Oss-Bernheze. Er is veel geleerd. Zo benoemen leerlingen onder andere de kunst van goed samenwerken, met geld omgaan, klanten aanspreken en creatief zijn als je plan niet blijkt te werken. Het zélf doorlopen van het ondernemende proces is een belangrijk aspect van effectief ondernemerschapsonderwijs, zo wijst wetenschappelijk onderzoek uit. Ook is reflectie belangrijk bij de ontwikkeling van vaardigheden. Op het Titus Brandsma Lyceum evalueren leerlingen hun eigen ontwikkeling via een online formulier, dat met het rapport wordt meegegeven. Ook groepsge-

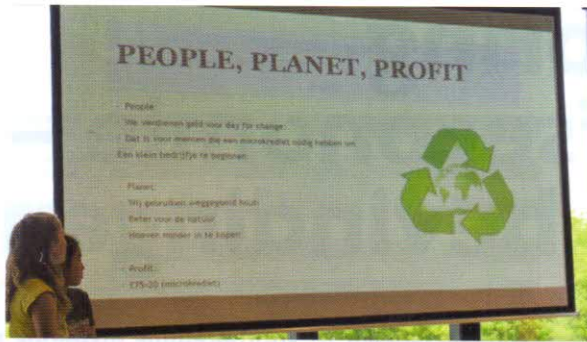
Day for
Change

What will you do
to change the world today?

Stichting Day for Change is in 2006 opgericht en bereikt jaarlijks zo'n 6.000 leerlingen. De Day for Change Actie is ontwikkeld voor leerlingen van 10 - 16 jaar (po-vmbo-mavo-havo-vwo). Het project sluit aan bij de kerndoelen van Mens en Maatschappij en bij de vakken Economie, (voorbereiding op) Bedrijfseconomie, Aardrijkskunde en het keuzevak Ondernemen. Door de Day for Change Actie leren jongeren dat ondernemerschap en inzet bijdraagt aan financiële zelfredzaamheid, maar ook aan een rechtvaardiger wereld en duurzame ontwikkeling.

Vorig schooljaar hebben kinderen en jongeren in heel Nederland van ruim €19.000,- microkrediet bijna €75.000,- weten te maken. Dit geld werd door Day for Change geïnvesteerd in leningen o.a. voor de aanschaf van een tractor door een groep boerinnen in Oeganda en extra landbouwgrond voor een boer in Cambodja.

Voor meer informatie: www.dayforchange.nl, Email: info@dayforchange.nl

noten geven feedback, bijvoorbeeld over de samenwerking. Persoonlijke groei kan op deze manier zichtbaar worden gemaakt voor leerling, docent en ouders.

Ook het financiële resultaat van de bedrijfjes mag er zijn. Bijna €1000 hebben de leerlingen verdiend, een prachtig resultaat. Day for Change investeert dit in leningen aan ondernemers in ontwik-

kelingslanden, als eerste aan een groep vrouwen in India die kledingaccessoires maken.

Al voor het vierde jaar doet het TBL mee. Docenten Bert de Vaan en Harry Nijboer zijn onverminderd enthousiast. "Day for Change is een prachtige manier voor leerlingen om ondernemend bezig te zijn, én iets bij te dragen aan een betere wereld. Ze leren er ontzettend veel van. Flexibel zijn, initiatief nemen, omgaan met onzekerheid en tegenslag, maar ook successen vieren en ervaren: ik kan dit. De gastlessen en pitch op de Rabobank hebben veel meerwaarde. En, ook belangrijk: leerlingen vinden het een heel leuk project".

Op deze manier leren jongeren dat zij zélf het verschil kunnen maken en ontwikkelen ze vaardigheden waarmee ze - als werknemer of ondernemer - succesvol kunnen zijn en kunnen bijdragen aan de transitie naar een toekomstbestendige economie.